

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej SUMP Konferencja otwierająca pilotaż

Prof. Wojciech Suchorzewski

Politechnika Warszawska, Instytut Dróg i Mostów,
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji

Warszawa, 15.IV. 2019 r.

Wstęp

Idea zrównoważonego rozwoju transportu (ZRT) w miastach jest od lat uwzględniana w formułowaniu polityki transportowej krajowej, regionalnej i wielu miast.

Duży wpływ miała i ma popularyzacja i promocja tej idei przez organy Unii Europejskiej oraz jednostek administracji centralnej.

Przykładem działań Rządu popularyzujących ideę SUMP była konferencja: „Zrównoważona mobilność – wyzwania i szanse dla miast” (Rzeszów - Jasionka, 8 – 9.VI.2017).

Miasta i inne podmioty krajowe uczestniczyły i uczestniczą w wielu projektach unijnych dotyczących tematu.017

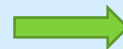
SUMP - Planowanie zrównoważonej mobilności miejskiej - UE

Kluczowe/wybrane miary/wskaźniki:

- transportochłonność (paskm, tkm itp.)
- podział zadań przewozowych: transport zbiorowy/indywidualny, transport zmotoryzowany/pieszyrower
- konsumpcja energii
- emisja zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych

•
Podręcznik UE, dotyczący przygotowania planów SUMP, rekomendowany przez b. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Polityka krajowa

Strategia Rozwoju Transportu - 2013

Krajowa Polityka Miejska - Uchwała Rady Ministrów, 20.10.2015:

„Polityka transportowa formułowana na poziomie miasta lub obszaru funkcjonalnego powinna jednoznacznie wskazywać, jako jej podstawowy cel, osiągnięcie **zrównoważonej mobilności**”.

Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) R.M. 14.02.2017. M.in.: „W miastach rozwijane będą **zintegrowane systemy transportu publicznego** przy wykorzystaniu niskoemisyjnych środków transportu, szczególnie pojazdów szynowych i elektrycznych autobusów. Stworzone zostaną **łańcuchy ekomobilności**, poprawiające **warunki przemieszczania się rowerem i pieszo**. Miasta będą lepiej skomunikowane z obszarami funkcjonalnymi, a indywidualny transport samochodowy zostanie ograniczony, szczególnie w centrach miast. (str.235)

Gdynia, Kraków

Gdynia

1992 - powołanie Zarządu Komunikacji Miejskiej - organizatora zbiorowego transportu miejskiego dla miasta i 6 otaczających gmin.

1998 - Polityka transportowa. Warunki sukcesu: edukacja społeczeństwa, promocja zachowań komunikacyjnych do wykorzystywania ekologicznych środków transportu.

Plan zrównoważonej mobilności miejskiej. Uchwała RM 26.10.2016.

Aktualnie: aktualizacja planu działań, prace nad planem mobilności dla dzielnicy w ramach projektu unijnego SMACKER

Kraków

Pierwsze miasto polskie, w którym uchwalono (rok 1993) miejską politykę transportową z elementami zrównoważonej mobilności miejskiej.

8.VI. 2016 roku uchwałą Nr XLVII/848/16 Rada Miasta przyjęła nową Politykę transportową dla miasta Krakowa na lata 2016 – 2025. Polityka transportowa uwzględnia założenia SUMP.

Warszawa, Wrocław

Warszawa

1995 - Polityka transportowa z elementami zrównoważonej mobilności miejskiej

2009 - Strategia zrównoważonego rozwoju systemu transportowego Warszawy do 2015 r. i na lata kolejne .

2015 - Plan transportowy - Warszawa i 30 otaczających gmin.

2016 – 2017 - Projekt Warszawskiej Polityki Mobilności; zakres i proponowane działania dają podstawy do traktowania, jako planu zrównoważonej mobilności (SUMP); wielomiesięczne konsultacje; 6.IV.2017 – punkt zdjęty z programu obrad Rady Miasta.

Wrocław

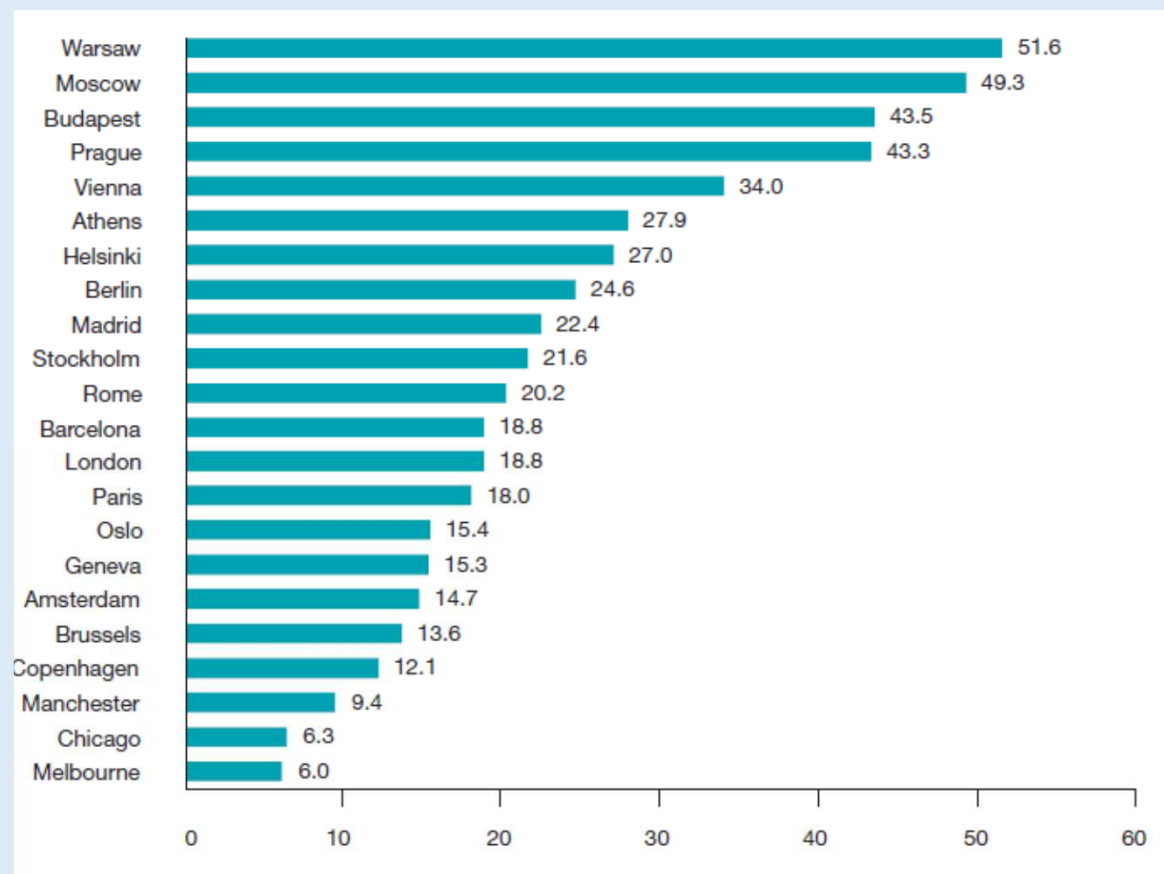
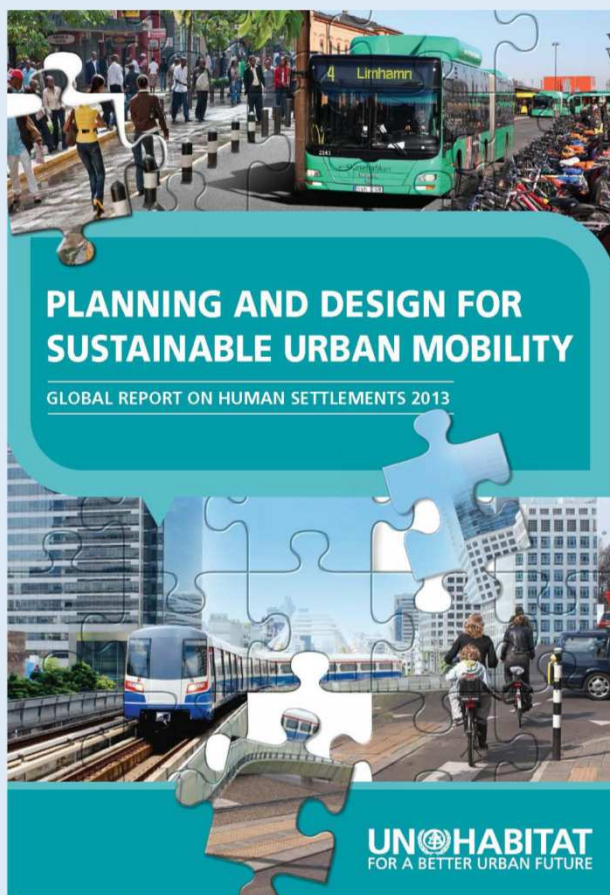
Pierwsze miasto polskie, w którym strategiczny dokument dotyczący polityki transportowej, akceptowany przez Radę Miejską w 2013 r., uzyskał nazwę „**Wrocławska polityka mobilności**” – WPM (19 stron).

„Cel generalny powinien być realizowany w oparciu o kształtowanie **pozytywnych zachowań komunikacyjnych mieszkańców** oraz harmonijne funkcjonowanie i rozwój miasta i otoczenia, w szczególności w zakresie struktury przestrzennej, transportu i środowiska”.

Raport Globalny ONZ dot. Osiedli Ludzkich 2013

PLANNING AND DESIGN FOR SUSTAINABLE URBAN MOBILITY

Udział transportu publicznego – Str. 22 – rys. 2.5

Udział transportu publicznego w przewozach

źródło: <http://www.eltis.org/discover/facts-figures/tems-modal-split-tool>

Miasto	Rok	Liczba mieszkańców (tys.)	Udział TP %	
			Wszystkie podróże	Podróże niepiesze
Berlin	2013	3500	27	39
Bolonia	2007	373	26	33
Bruksela	2010	171	28	37
Budapeszt	2014	1744	45	55
Gdynia	2013	247	37	40
Helsinki	2013	613	34	50
Kopenhaga	2013	591	34	50
Kraków	2013	761	36	50
Malmo	2013	313	21	25
Porto	2011	238	26	33
Wiedeń	2015	1797	39	53
Warszawa	2015	1735	47	57

Miasta polskie w projektach unijnych

W ostatnich latach wiele miast polskich oraz uczelnie, instytuty i inne podmioty uczestniczyły aktywnie w projektach unijnych, dotyczących zrównoważonej mobilności, w tym: ADVANCE, BUSTRIP, CHALLENGE, CIVITAS: DYN@MO, ENDURANCE, EPOMM, NICHES, TIDE.

Przykład: **CHALLENGE - Wyzwania planowania zrównoważonej mobilności w miastach.**

4 Wyzwania:

- **Udział społeczny:** Aktywne zaangażowanie lokalnych interesariuszy i obywateli w proces planowania mobilności
- **Współpraca:** Poprawa współpracy terytorialnej, politycznej, administracyjnej i międzysektorowej
- **Wybór działań:** Identyfikacja najbardziej odpowiedniego pakietu działań, dostosowanego do celów polityki danego miasta
- **Monitoring i ocena:** Ocena wpływu działań i ocena procesu planowania mobilności

Członek konsorcjum: Kraków, miasta towarzyszące: Gdynia, Gostyń, Warszawa

.

Podsumowanie

1. Planowanie zrównoważonej mobilności miejskiej uwzględnione jest w najważniejszych dokumentach strategicznych szczebla krajowego.
2. W wielu miastach, poza planami zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego, zatwierdzono dokumenty precyzujące politykę transportową, w tym politykę zrównoważonej mobilności lub wydzielone dokumenty. Niekiedy występują trudności z akceptacją (wyzwanie).
3. Duże znaczenie ma możliwość współfinansowania ze środków unijnych prac badawczo-rozwojowych oraz inwestycji/działań na rzecz zrównoważonej mobilności. Uzależnione to jest często od istnienia/opracowania dokumentów planistycznych, obejmujących kwestie zrównoważonej mobilności.

Podsumowanie - 2

4. Większość dotychczasowych działań, mających na celu realizację idei zrównoważonego rozwoju miast i mobilności, podejmowano w dużych miastach. Inicjatywa szerszego wsparcia samorządów w opracowaniu planów zrównoważonej mobilności przez **pilotaż** stwarza szanse opracowania takich planów także przez mniejsze miasta.
5. Na uwagę zasługuje także:
  - rozszerzenie zakresu planów o zagadnienia planowania miast oraz logistyki miejskiej,
  - stworzenie platformy gwarantującej współdziałanie jednostek szczebla centralnego, które podpisały **porozumienie o współpracy**.